

Γιατί ανάβουμε καντήλι στο σπίτι κεριά στην εκκλησία;

- Τά κεριά καί οί ψύχνοι στην εκκλησία
- Τό καντήλι στο σπίτι
- Τά προσκυνητάρια στους δρόμους
- Τί συμβολίζουν τά κεριά

Ἐκδοσις:

Κείμενα:

Ἐπιμέλεια ἐκδόσεως:

Καλλιτεχνική ἐπιμέλεια:

Φωτογραφίες:

Ἐκτύπωσης:

Ἱερά Μητρόπολις Δημητριάδος

Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν

καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλος

Ἀρχιμ. Θεολόγος Ἀποστολίδης

ΓΡΑΦΗ Α.Ε.

Ἀρχεῖο Ἱεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος

Ἀλέξ. Ξουράφας

© copyright: Ἱερά Μητρόπολις Δημητριάδος

ISBN 960-533-002-4

Γ' ΕΚΔΟΣΙΣ

ΒΟΛΟΣ 1998

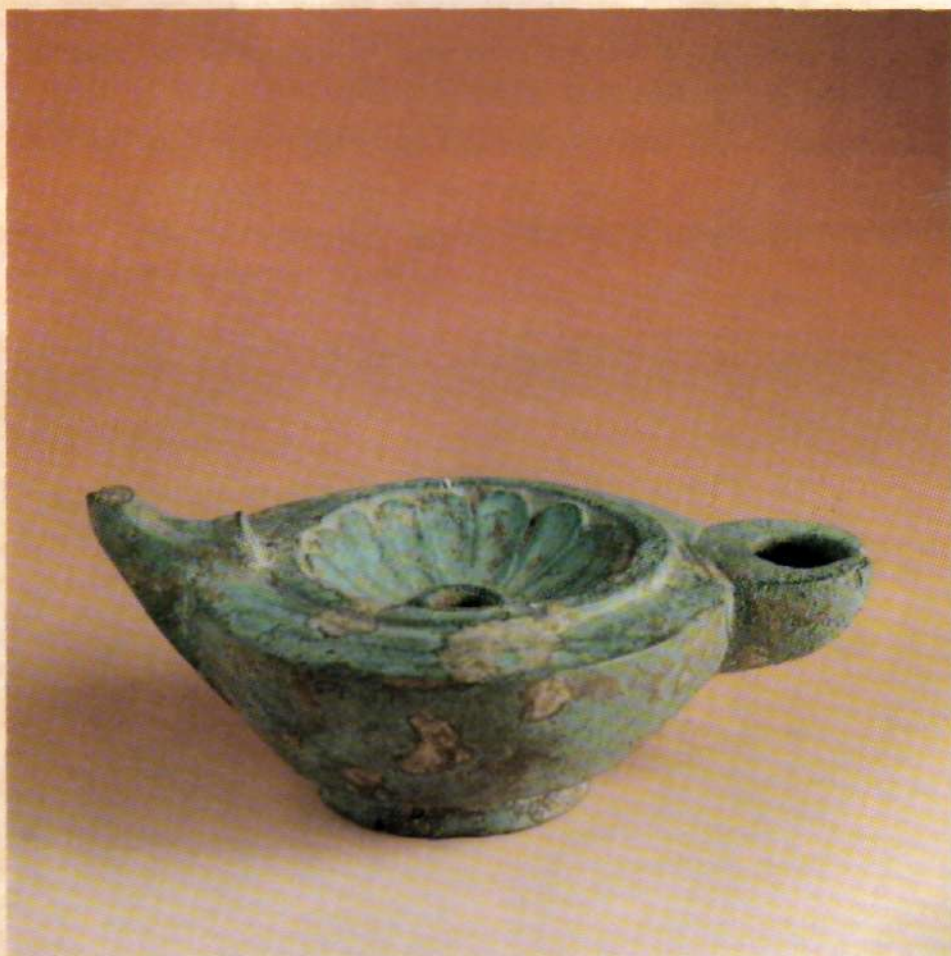
Ευλαβικές συνήθειες

Γιατί καίμε καντήλι στο σπίτι; Γιατί ανάβουμε κεριά στην εκκλησία; Νά δύο ερωτήματα στα οποία αρκετοί χριστιανοί μας δεν γνωρίζουν να δώσουν απάντηση. Τηρούν τά παραδεδομένα, αλλά δεν ξεύρουν πώς και γιατί. Παρά τό ότι οί συμβολισμοί και οί “γραφικοί τύποι λατρείας” εξακολουθούν να στολίζουν τόν συχνά δίχως σημασία χρόνο μας, έν τούτοις είναι σωστό να γνωρίζουμε αυτούς τούς συμβολισμούς, όπως μάς τούς αποκαλύπτουν οί άγιοι Πατέρες μας, ώστε να μπορούμε, τηρώντας τά θέσμια, να δώσουμε και πάλι στο χρόνο μας τήν πραγματική του σημασία, να τόν μεταμορφώσουμε και να τόν λυτρώσουμε.

Πολλές από τίς συνήθειες πού έχουμε οί χριστιανοί στή λατρεία του Θεού και στήν έκφραση τής θρησκευτικής μας ευλάβειας, προέρχονται από τά προχριστιανικά χρόνια. Τίς συναντάμε είτε στήν ειδωλολατρεία είτε στόν ιουδαϊσμό.

Ἀνασκαφικά εὐρήματα ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα μαρτυροῦν ὅτι λύχνοι ἐχρησιμοποιοῦντο στὶς ἀρχαῖες λατρεῖες τῶν θεῶν, καθὼς καὶ λαμπάδες, δάδες, λυχνίες καὶ ἄλλα φωτιστικά σῶματα πού εἴτε ἐφώτιζαν τὸν χῶρο τῆς λατρείας, εἴτε ἔκαιαν πρὸ τοῦ βωμοῦ. Στὴν Π. Διαθήκη ἡ ἐπτάφωτος λυχνία ἔκαιε πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἔκαμαν δαψιλῆ χρῆση λύχνων κατὰ τὴν λατρεία τοῦ δωδεκαθέου.

“Ενώπιον ειδώλων καὶ ἀγαμάτων τοῦ ἔθιμοῦ οὐχὶ σπανίως ἔκαιε λαμπτήρ. Πρὸ τοῦ παναρχαίου ξοάνου τῆς πολιούχου Ἀθηνᾶς, τοῦ ἀποκειμένου ἐν τῷ Ἐρεχθείῳ, λυχνία ἐκρέματο πάγ-
χρυσος καὶ ἀκοίμητος, ἔργον τοῦ μεγάλου καλλιτέχνου Καλλιῖκου ἀνεκτίμητον. Δαδουχίαι καὶ λαμπαδηφορταὶ ἦσαν ἀναπόσπαστοι ἀπὸ τῶν μυστηρίων τῆς Ἐλευσίνας. Ἀποικία εὐλαβῶς μετεκόμι-
ζον ἀπὸ τῆς μητροπόλεως τὸ φῶς, ἵνα διὰ λαμπρὸν ἐν τῇ πόλει τῶν προγόνων συνεχισθῇ καὶ ἐν τοῖς ἀπογόνοις. Ἀνέσπερον δέ καὶ ἄσβεστον ἐτήρουν τὸ πῦρ τῆς Ἑστίας καὶ αἱ ἐν Ρώμῃ Ἑστιάδες παρθένοι. Ἐν τῇ παρ’ Ἰουδαίους σκηπῇ τοῦ μαρτυρίου ἔλαμπεν ἡ ἐπτάφωτος λυχνία, ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ πεποιημένη καὶ τοὺς ἕξ μεγάλους πλανήτας περὶ τὸν κεντρικὸν ἥλιον περιδινου-
μένους ὑπεμφαίνουσα κατὰ τὸν Ἰώσηπον. Ἀντὶ τῆς μιᾶς τοιαύτης ὁ Σολομῶν δέκα ἐπτάφωτους λυχνίας κατασκεύασεν ἐπὶ τὸ μεγα-
λοπρεπέστερον, ὡς καὶ ἔστησεν ἀνὰ πέντε δεξιόθεν καὶ ἀριστερό-
θεν τοῦ δαβὴρ καὶ τοὶ εἰς τοὺς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος διαδε-
χθέντας δύο ἄλλους ναοὺς, τοῦ Ζοροβάβελ δηλαδὴ καὶ τὸν τοῦ Ἡρώδου, μόνον περὶ μιᾶς καὶ πάλι ἐπτάφωτου λυχνίας γίνεται λόγος, ἥτις ἐπέπρωτο νὰ κοσμήσῃ τὸν θρίαμβον τοῦ Τίτου”.

Πρωτοπρεσβ. Κωνσταντῖνος Καλλιῖκος στό “Ὁ χριστιανικὸς ναὸς καὶ τὰ τελού-
μενα ἐν αὐτῷ” (Ἐκδόση Δ’ Γρηγόρη σ. 151)

Λίγη ιστορία

Τις συνήθειες αυτές οι χριστιανοί, πού προήρχονταν είτε εξ Ιουδαίων, είτε εξ ἔθνικῶν, ἦταν φυσικό νά διατηρήσουν καί στή νέα πίστη τους, ἀφοῦ ὁμοίως τοὺς ἔδωσαν διαφορετική τώρα σημασία. Τόσο τὰ καντήλια, ὅσο καί τὰ κεριά ἀρχικά ἐξυπηρετοῦσαν πρακτικές ἀνάγκες, δηλ. ἐμετρίαζαν τὸ σκοτάδι, στή διάρκεια τῶν ἱερῶν προσευχῶν πού ἐγίνονταν τῆ νύκτα.

Ἀργότερα προσέλαβαν συμβολισμούς πού θά ἐξηγήσουμε. Γενικά ὁμοίως μπορούμε νά ποῦμε ὅτι τὸ ἀναμμα καντηλιῶν καί λαμπάδων καθιερώθηκε ἀπὸ τοὺς χρόνους ἀκόμη τῶν διωγμῶν μέ ποικίλους συμβολισμούς κατὰ τίς βιβλικές κυρίως ρήσεις.

Ἴδού μερικές ἀπ' αὐτές:

“Ἔστωσαν αἱ ὀσφύες ὑμῶν περιζωσμέναι καί οἱ λύγχοι καιόμενοι” (Λουκᾶ ιβ', 35)

“Ἐκεῖνος (ὁ Βαπτιστής) ἦν ὁ λύγχος ὁ καιόμενος καί φαίνων” (Ἰω. ε, 35)

“Λύγχος τοῖς ποσί μου ὁ νόμος σου καί φῶς ταῖς τρίβοις μου” (Ψαλμὸς ρη΄) (118)

Ἡ φωτισμός λοιπόν τῶν ἱ. τόπων

τῆς λατρείας τῶν χριστιανῶν τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ ἐσυμβόλιζε καί τὴν προτύπωσι τῆς φωτεινῆς ζωῆς πού οἱ χριστιανοί ὤφειλαν νά ζοῦν.

Ἀπὸ ἀνασκαφές ἔχουν βρεθῆ σέ κατακόμβες καί ἄλλους ἱεροὺς χώρους λυχνίες καί κανδηλές δια-

φόρων μεγεθών και σχημάτων. Μερικές φέρουν και επιγραφές όπως π.χ. “Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι” ἢ “Φῶς ἐκ φωτός” ἢ “Εγὼ Ἀνάστασις εἰμί”.

Ἡ συνήθεια νὰ ἀνάβουμε καντήλι εἶναι συνέχεια καὶ ἐπιβίωση τῶν ἀρχαίων λυχνιῶν, πού ἔκαιγαν μπροστά στους βωμούς

καὶ τὰ θυσιαστήρια. Μία συνήθεια πού διατηρεῖ τὸν βαθύ χριστιανικό συμβολισμό της μέ τό Φῶς τοῦ Χριστοῦ πού φωτίζει κάθε ἄνθρωπο, πού θερμαίνει τήν ἐλπίδα καὶ πού παρηγορεῖ καὶ συντροφεύει στίς ἀτέλειωτες ὥρες τῆς μοναξιάς.

Τό καντήλι στό σπίτι

Κάθε χριστιανικό σπίτι ἔχει τό εἰκονοστάσι του καί μαζί καί τό καντήλι του. Τά εἰκονίσματα τοποθετοῦνται σέ εὐπρεπές μέρος τοῦ σπιτιοῦ ὥστε νά τιμῶνται καί νά εἶναι προσιτά. Μπροστά τους πρέπει νά καίει ἀπαραιτήτως τό καντήλι.

Τό καντήλι μπορεῖ νά εἶναι διαφόρων μεγεθῶν καί τύπων, κρεμαστό ἢ ἐπιτραπέζιο. Καλύτερα εἶναι νά ἔχει κατάλληλο κάλυμμα ὥστε νά ἀποφεύγεται ὁ κίνδυνος νά πεταχθῆ θρυαλλίδα καί νά προκαλέσει φωτιά. Αὐτό ἔχει συμβῆ μερικές φορές, μέ ἀποτέλεσμα, ἀντί νά ληφθῆ πρόνοια γιά μή ἐπανάληψη τοῦ κακοῦ, νά ἐπιβληθῆ ἀπα-

γόρευση ἀνάμματος καντηλιοῦ στό σπίτι. Λές καί φταίει τό καντήλι γιά ὅ,τι ἐγινε καί ὄχι ἡ ἀνθρώπινη ἀμέλεια καί ἀπροσεξία. Τό καντήλι εἶναι κατά βάση ἕνα ποτήρι μέ νερό καί λάδι καί ἕνα φυτίλι. Τό λάδι πρέπει νά εἶναι καθαρό καί ἀπό τά καλύτερα, ὄχι τό χειρότερο ἢ ἀπό αὐτό πού προορίζεται γιά πέταμα ὡς ἀκατάλληλο πρὸς θρώσιν. Ὅ,τι ἀφιερώνουμε στό Θεό πρέπει νά εἶναι τό ἀριστο. Τό λάδι πρέπει νά εἶναι προϊόν ἐληθῆς καί ὄχι σπορέλαιο. Ἄλλωστε τό καθαρό λάδι συμβολίζει τήν καθαρότητα τῶν προθέσεών μας καί “τό ἀκηλίδωτον τῆς προσαγωγῆς” (Ἁγ. Συμεών Θεσσαλονίκης, περί ναοῦ ρλδ’).

Παραδίδεται ἀπό τόν Κων. Πορφυρογέννητον, ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ Βασίλειος ὁ Μακεδών ἀφιέρωσε ὀλόκληρο τό κτήμα του “Μάντεια” προκειμένου ἀπό τίς προσόδους του νά ἀγοράζεται τό λάδι γιά τά 3.000 περίπου καντήλια τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγ. Σοφίας. Καί ἡ σύζυγος τοῦ Θεοδοσίου τοῦ Μικροῦ Εὐδοκία ἐδώρησε στό ναό τῆς Ἀναστάσεως τῶν Ἱεροσολύμων 10.000 ἐκτάρια ἐλαιῶνα γιά νά ἀνάπτονται οἱ κανδήλες του.

Ὁ Μωϋσῆς διέταξε τοὺς Ἰσραηλίτας νά τροφοδοτοῦν μέ λάδι “ἄτρυγον καθαρὸν” τήν λυχία τῆς Σκηνῆς τοῦ Μαρτυρίου.

(Ἐξοδ. κζ’ 20-21, Λευιτ. κδ’ 2).

Τό φυτίλι

Υπάρχουν πολλοί τρόποι παρασκευής του φυτιλιού. Μερικές φορές χρησιμοποιούνται φυτίλια του εμπορίου μιας χρήσεως που τοποθετούνται εύκολα σε κατάλληλη καντηλίθρα. Αυτή διαθέτει ειδικό μηχανισμό πάνω σε φελλό που επιπλέει στο λάδι. Άλλοτε ως φυτίλι χρησιμοποιείται στριμένη βαμβακερή κλωστή ώρισμένου πάχους που περνά μέσα από μηχανισμό άλλης τεχνοτροπίας, με τρόπον ώστε να καίεται ένα ελάχιστο τμήμα αυτής της κλωστής ενώ το υπόλοιπο παραμένει βουτηγμένο συνεχώς μέσα στο λάδι, απορροφώντας το και τροφοδοτώντας έτσι και την άκρη του που καίεται. Τέλος υπάρχουν και τα φυτικά φυτιλάκια που μαζεύονται στο βουνό, αποξηραίνονται και χρησιμοποιούνται εφάπαξ. Τα χρησιμοποιημένα φυτιλάκια δεν πετάγονται στα σκουπίδια ή στο έδαφος, αλλά φυλάσσονται μέσα σε ένα κουτάκι και ρίπτονται είτε σε μία γλάστρα, είτε στον κήπο. Μαζί με το καντήλι συνήθως καίεται και θυμίαμα κάθε πρωί και τό σπύτι όλο πληροῦται από τήν εὐωδία του.

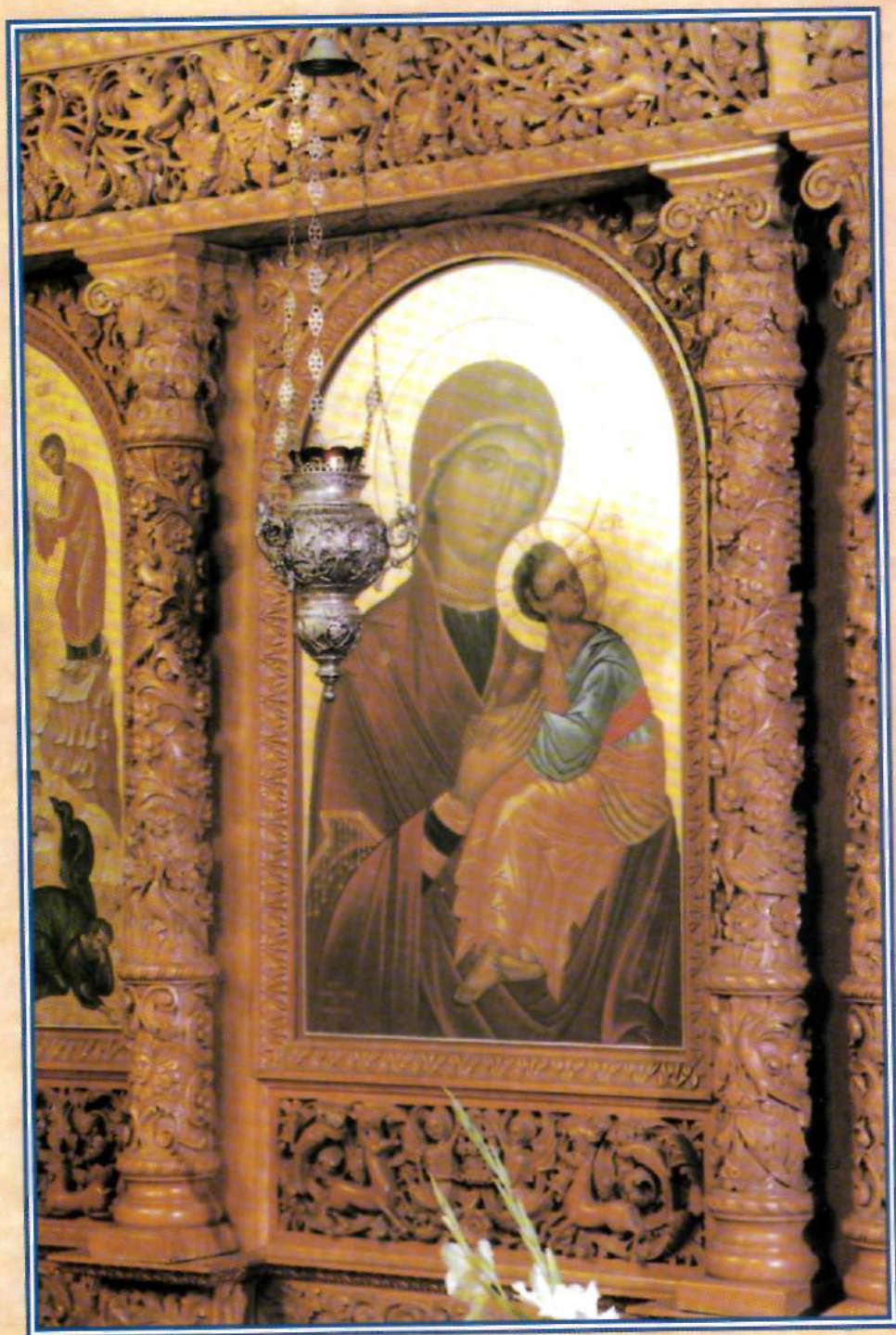
Ὁ συμβολισμός

Τό καντήλι ανάβεται κάθε μέρα τό πρωί καί μπορεί νά “κρατήσῃ” μέχρι τό βράδυ. Ανάβεται μέ προσοχή καί εὐλάβεια. Καί ἐνῶ τά χέρια ἀσχολοῦνται μέ τό ἀνάμμα, τά χεῖλη ψελλίζουν τό “Δόξα σοι τῷ δεῖξαντι τό φῶς...” καί ὁ νοῦς φτερουγίζει σέ ἐνόραση τοῦ Θεοῦ. Μπροστά στό ἀναμμένο καντήλι καλόν εἶναι νά γίνεται ἡ καθημερινή προσευχή τῆς οἰκογένειας. Σέ πολλά σπίτια τό καντήλι παραμένει ἀναμμένο καί τή νύχτα, χαρίζοντας παρηγοριά μέσα στό μισοσκόταδο.

Τό ἀνάμμα τοῦ καντηλιοῦ ἐνέχει τόν συμβολισμό ὅτι προσφέρεται ὡς θυσία σεβασμοῦ καί τιμῆς πρὸς τόν Θεό καί τούς Ἁγίους Του. Συμβολίζει ἐπίσης τό φῶς τοῦ Χριστοῦ πού φωτίζει κάθε ἄνθρωπο καθώς ἐπίσης συμβολίζει καί τό γνωστό παράγγελμα τοῦ Κυρίου μας ὅτι πρέπει νά εἴμαστε οἱ χριστιανοί τά φῶτα τοῦ κόσμου.

Εἶναι πολύ εὐλαβῆς ἡ συνήθεια τοῦ καθημερινοῦ ἀνάμματος τοῦ καντηλιοῦ στό σπίτι. Παλαιότερα κανένα χριστιανικό σπίτι δέν ἐστερεῖτο καντηλιοῦ. Καλόν δέ εἶναι νά μάθουν καί τά παιδιά νά ἀνάβουν τό καντήλι. Εἶρω ὅτι κάτι τέτοιο συμβαίνει σέ πολλά σπίτια. Οἱ καλές μητέρες μαθαίνουν τά παιδιά τους, καί μάλιστα τίς κόρες των, πῶς νά ἀνάβουν τό καντήλι τοῦ σπιτιοῦ.

Τά προσκυνητάρια στους δρόμους

Καντήλια υπάρχουν και στους δρόμους, στα προσκυνητάρια που υψώνει η εὐλάβεια τῶν ἀνθρώπων καί κάποιου τάμα. Εὐλαβεῖς γυναῖκες ἀλλά καί ἄνδρες καί νέοι ἐπιμελοῦνται κάθε μέρα τό ἀναμμά των. Ἔχω δὴ πολλές φορές ἀπλοϊκές γυναῖκες τοῦ χωριοῦ, ἀλλά καί κυρίες νά σταματοῦν μέ τό αυτοκίνητό των καί νά ἀνάβουν τό καντήλι στό δημόσιο προσκυνητᾶριο. Ἔχω δὴ καί ἄνδρες καί νέους νά κάνουν αὐτή τή δουλειά! Καί χαίρω μυστικά καί δοξάζω τό Θεό γιατί στους ἔσχατους αὐτούς χρόνους μᾶς ἀξιώνει νά βλέπουμε τήν πίστη μας νά ἐπιβιώνει καί νά ἐπηρεάζει τή ζωή τῶν ἀνθρώπων. Ἡ εἰκόνα αὐτή εἶναι πολύ διδακτική καί γιά τούς περαστικούς. Πρόκειται γιά πολύ εὐλαβική συνήθεια πού μοιάζει μέ κήρυγμα. Γι' αὐτό εἶναι ἀξιέπαινοι ὅσοι ἀνάβουν τά καντήλια τῶν προσκυνηταρίων τοῦ δρόμου.

Προλήψεις

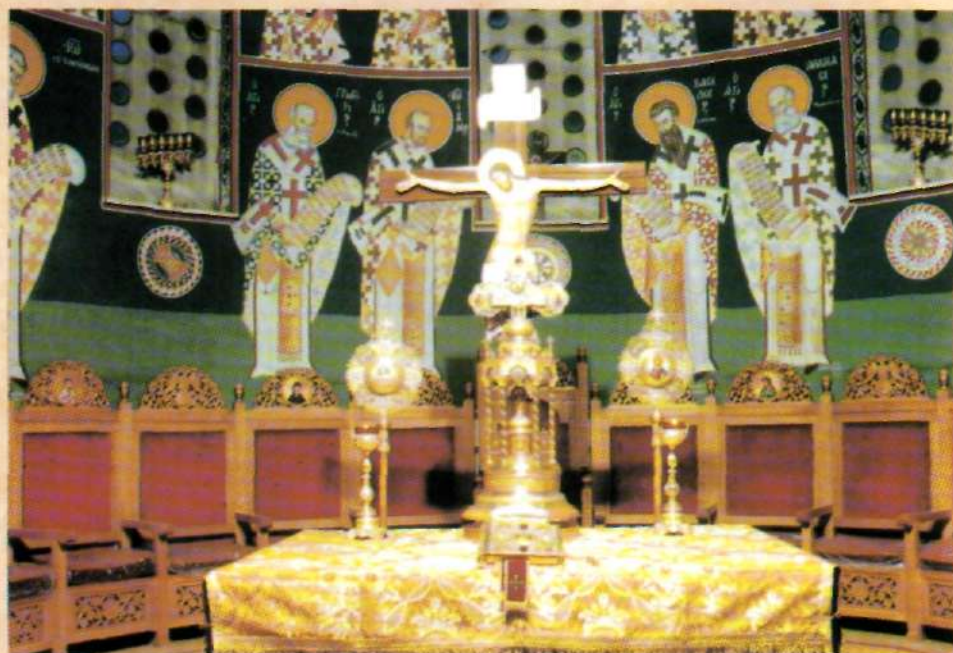
Μερικοί ἄνθρωποι θεωροῦν τό σβύσιμο τοῦ καντηλιοῦ ὡς προμήνυμα ἐπερχόμενου κακοῦ. Ἄλλοι τό θεωροῦν ὡς προαγγελίαν θανάτου. Καί ἄλλοι βλέπουν πίσω ἀπό ἕνα τυχαῖο περιστατικό φοβερά πράγματα. Τίποτε ἐξ ὧνων αὐτῶν δέν εἶναι ἀληθές. Οἱ προληπτικοί ἄνθρωποι εἶναι δυστυχεῖς, διότι ἐξαρτοῦν τήν ἡρεμία καί γαλήνη των ἀπό τυχαῖα γεγονότα ἀσχετα μέ τήν ἐξέλιξη τῆς ζωῆς των. Ὁ πιστός ἐξαρτᾶ τή ζωή του ἀπό τήν πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Εἶναι κρῖμα πού μερικές εὐλαβικές συνήθειες, ὅπως εἶναι μεταξύ αὐτῶν καί τό ἀναμμα τοῦ καντηλιοῦ, συνδυάζονται μέ προλήψεις πού οὐσιαστικά προδίδουν ὀλιγοπιστία καί εἰδωλολατρεία.

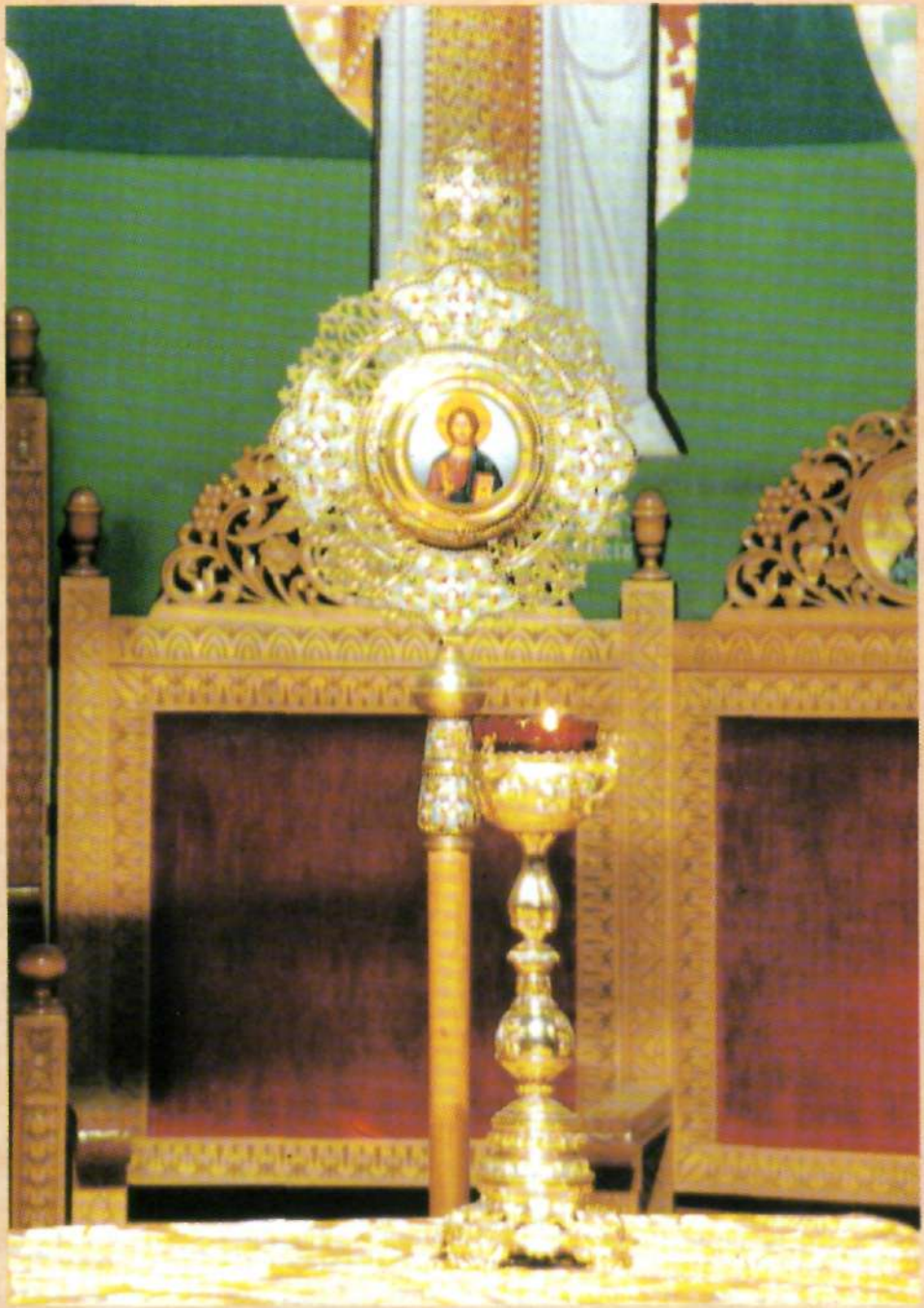

Τό ἀνήγειρεν ἡ εὐλάβεια καί τό συντηρεῖ
ἡ πίστις. Ἡ ἀνεξάντλητη πίστις!

Ἡ ἀκοίμητη κανδήλα

Καντήλια βέβαια υπάρχουν και στους ναούς μας, καθώς και στο Ἅγιο Βῆμα, όπου μάλιστα καίει ἡ Ἀκοίμητη Κανδήλα μπροστά στο Ἅγιο Ἄρτοφόριο όπου φυλάσσεται γιά ὥρες ἀνάγκης τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Σωτῆρος μας Χριστοῦ. Ἀτυχῶς σέ ὠρισμένους ναούς οἱ νεωκόροι, μέ τήν ἀνοχή τῶν ἱερέων, ἔχουν καθιερώσει, πρὸς εὐκολίαν των, ἤλεκτρικά λαμπιόνια πού ἀντικαθιστοῦν τό λάδι καί τό φυτίλι τῶν καντηλιῶν. Πρόκειται γιά ἀντιπαραδοσιακή καί ἀσεβῆ συνήθεια. Τό ἀνάμμα τοῦ καντηλιοῦ δέν γίνεται γιατί τό ἔχει ἀνάγκη ὁ Θεός, ἀλλά γιατί χρειάζεται σέ μᾶς νά δείξουμε στό Θεό τήν εὐλάβειά μας. Ἄν λοιπόν δέν ἔχουμε διάθεση γιά λίγη κακοπάθεια, τότε περιττεύει τό ἤλεκτρικό φῶς, πού μπορεῖ νά χρησιμοποιεῖται γιά τούς πολυελαίους πού εἶναι δυσπρόσιτοι.

Ἐπάνω στὴν Ἁγ. Τράπεζα καίνε συνήθως, κατὰ τὴν διάρκεια κάθε ἰ. Ἀκολουθίας, δύο κανδήλες ἀργυρές ἢ ἐπίχρυσες, πού ἔχουν κατασκευασθῆ εἰδικά γι' αὐτό τό σκοπό. Εὐλαβεῖς πιστοί τις προσφέρουν ὡς δῶρον καί ἡ ἐκκλησία μνημονεύει τὰ ὀνόματά των.

Μπροστά στις ι. εικόνες του τέμπλου σέ κάθε ι. ναό καίνε κανδήλες
κρεμαστές στις όποιες χρησιμοποιείται καθαρό λάδι. Ἡ εὐωδία τοῦ λα-
διοῦ, ἀναμειγνύεται μέ τήν εὐωδία τοῦ καθαροῦ κεριοῦ καί τοῦ λιβανιοῦ
καί χαρίζει "ἀτμόσφαιρα" κατάνυξης στήν ἐκκλησία.

Ἡ κανδήλα "συνδέει τὰς σκέψεις μας μέ τούς πρώτους μαρτυρικούς τάφους καί τὰς πρώτας κρύπτας τῶν ἀγίων, ἡτις ἀποτελεῖ τήν μόνην παρηγορίαν τῆς πτωχικῆς καλύβης, ἡτις μέ τό σκινόφως της, τό ἀναπολοῦν ἄλλου κόσμου, συγγενεῦει τόσον πολύ πρός τήν ἐν μέσω μυστηρίων διαπορευομένην πίστιν καί ἡτις, τέλος ὡς ἀληθῆς ἀναχωρητῆς, μακράν τοῦ τυρβαλέου καί ὑπνώδους βίου μας εἰς τήν γωνίαν της ἀποσεσυρμένη καί ἐνώπιον τῶν θείων τό ἔλαιον καίουσα, θά παραμένῃ διά παντός, ὡς τό εὐγλωττότερον σύμβολον τῆς αὐτοθυσίας, τῆς ταπεινοφροσύνης, καί τῆς περισυλλογῆς".

(Πρωτοπρεσβ. Κων. Καλλίνικος, ἐνθ' αὐ. σ. 155-156)

Οἱ κανδήλες, ἰδίως αὐτές πού κρέμονται ἐμπρός στίς ἰ. εἰκόνες τῶν ναῶν, κατασκευάζονται ἀπό πολύτιμα μέταλλα (ἄργυρον συνήθως) καί μέ ὠραία τεχνοτροπία, πού προδίδει τήν ποιότητα τῆς εὐλαβείας κάθε ἐποχῆς. Στίς ἡμέρες μας πού πολλά πράγματα ἔχουν εὐτελισθῆ, κατασκευάζονται δυστυχῶς καί ἱερά σκεύη ἀπό εὐτελῆ μέταλλα (τσιγκός ἢ λαμαρίνα) πού γυαλίζουν στήν ἀρχή καί παρασύρουν τούς ἀγοραστῆς. Διασώζονται κανδήλες τῆς τουρκοκρατίας, σφυρήλατες, ἀργυρές, ἐπίχρυσες μέ λεπτά σχέδια καί συμβολικές παραστάσεις, πού καταπλήσσουν. Οἱ πατέρες μας ἦσαν ἀληθινά εὐσεβεῖς ἄνθρωποι. Ὁ, τι ἀφιέρωναν στό Θεό ἐφρόντιζαν νά εἶναι τό καλύτερο. Σήμε-
ρα πολλοί κατασκευαστῆς ἀπομιμῶνται τά παλῆα σχέδια καί κατασκευάζουν ὠραίες κανδήλες. Εἶναι ἀκριβῆς, ἀλλά τό ἀξίζουν.

Γιατί ανάβουμε κεριά στήν ἐκκλησία;

Ἀλήθεια: Γιατί ανάβουμε κεριά στήν ἐκκλησία; Πολλοί χριστιανοί μας δέν εἶναι σέ θέση νά δώσουν ἀπάντηση στό ἐρώτημα αὐτό. Ἀνάβουν βέβαια κεριά, ἀλλά δέν γνωρίζουν τόν συμβολισμόν του. Ἐπί πλέον μερικοί δίδουν αὐθαίρετες ἐξηγήσεις ὅπως π.χ. ὅτι ανάβουν κεριά τάχα γιά νά ἐνισχύσουν οἰκονομικά τήν ἐκκλησία τους. Σάν ὀρθόδοξοι πού εἴμαστε θά πρέπει νά γνωρίζουμε τούς συμβολισμούς κάθε λειτουργικῆς πράξεως, ὥστε νά λατρεύουμε τό Θεό μας “ἐν πνεύματι καί ἀληθείᾳ”.

Στό συγκεκριμένο ἐρώτημα τήν ἀπάντηση τήν δίδουν δύο σπουδαῖοι θεολόγοι ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας: ὁ ἅγιος Συμεών ὁ Θεσσαλονίκης καί ὁ ὁσῖος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης. Ἄς τούς παρακολουθήσουμε.

Καί οἱ δύο συμφωνοῦν ὅτι πίσω ἀπό τό ἀνάμμα τοῦ κεριοῦ κρύβεται βαθύτατος συμβολισμός. Ὁ Συμεών Θεσσαλονίκης, πού εἶναι γνωστός γιά τήν ἐρμηνεία πού δίδει σέ πολλά σημεῖα τῆς θ. λατρείας μας, λέγει ὅτι τό κεριά πού ανάβουμε ἔχει 6 συμβολισμούς.

α. Συμβολίζει τήν **καθαρότητα** τῆς ψυχῆς μας, γιατί εἶναι κατασκευασμένο ἀπό καθαρό κεριά μέλισσας.

β. Ἐπίσης τήν **πλαστικότητα** τῆς ψυχῆς μας, μιά καί εὐκολα πάνω του μποροῦμε νά χαραῖξουμε ὅ,τιδήποτε.

γ. Ἀκόμη τήν **Θεῖα Χάρι**, ἐπειδή τό κεριά προέρχεται ἀπό τά ἄλλα πού εὐωδιάζουν.

δ. Ἐπί πλέον συμβολίζει τὴν Θεώσει, στὴν ὁποίαν πρέπει νὰ φθάσουμε, ἐπειδὴ τὸ κερί ἀνακατεύεται μὲ τὴ φωτιά καὶ τῆς δίνει τροφή.

ε. Καὶ τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ ἐπίσης δείχνει καθὼς καίει καὶ φωτίζει στὸ σκοτάδι καί, τέλος.

στ. Συμβολίζει τὴν ἀγάπη καὶ τὴν εἰρήνη πού πρέπει νὰ χαρακτηρίζουν κάθε χριστιανό, ἐπειδὴ τὸ κερί καίγεται ὅταν φωτίζει, ἀλλὰ καὶ παρηγορεῖ τὸν ἄνθρωπο μὲ τὸ φῶς του μέσα στὸ σκοτάδι.

Ἄλλους 6 συμβολισμούς βλέπει στό ἀνάμμα τοῦ κεριοῦ ὁ ἅγ. Νικόδημος ὁ ἁγιορείτης, ὁ ὁποῖος μάλιστα ἐξηγεῖ γιά ποιό σκοπό ἀνάβουμε κεριά στήν ἐκκλησία. Σύμφωνα μέ τόν ἅγιό μας τά κεριά τά ἀνάβουμε:

α. Εἰς δόξαν τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι τό ἀληθινό καί μοναδικό φῶς πού φωτίζει κάθε ἄνθρωπο.

β. Πρός διάλυσιν τοῦ σκοτίου τῆς νυκτός καί πρὸς παρηγορίαν μας ἀπό τόν φόβον τοῦ σκοταδιοῦ.

γ. Γιά να δείξουμε ὅτι ἔχουμε χαρά στή ψυχή μας.

δ. Γιά νά τιμήσουμε τοὺς ἁγίους καί τοὺς μάρτυρας τῆς πίστεώς μας, μιμούμενοι ἔτσι τοὺς ἀρχαίους χριστιανούς πού ἀνάβαν κεριά στους τάφους τῶν Μαρτύρων.

ε. Γιά νά συμβολισθοῦν τά καλά μας ἔργα, ὅπως εἶπεν ὁ Κύριος “οὕτω λαμπράτω τό φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τά καλά ἔργα καί δοξάσωσι τόν Πατέρα ὑμῶν τόν ἐν τοῖς οὐρανοῖς”. Τέλος,

στ. Διά νά συγχωρηθοῦν οἱ ἁμαρτίες ἐκείνων πού ἀνάβουν κεριά καί ἐκείνων ὑπέρ τῶν ὁποίων τό ἀνάβουν. Γι' αὐτό ἄλλωστε σέ πολλούς ναούς διαφόρων περιοχῶν ὑπάρχουν ξεχωριστά μανουάλια ὅπου ἀνάβονται τά κεριά γιά τοὺς ζωντανούς καί γιά τοὺς κεκοιμημένους.

(Ὁσίου Νικόδημου Ἁγιορείτου Ἐσποθρόμιον σ. 433)

Κάθε φορά πού ἀνάβεις κεριά στήν ἐκκλησία, σκέψου ὅλους αὐτούς τοὺς ἱερούς συμβολισμούς καί ἀντλήσε τά ἀπαραίτητα διδάγματα γιά τήν ψυχή σου.

Καί ἄλλοι συμβολισμοί

“Αἱ λαμπάδες ὅπου ἐσύ ἀνάπτεις σοῦ φανερώνουν τό νοητόν φῶς. Ἐπειδή καθώς ἡ ἐκκλησία λάμπει ὀλη ἀπό τὰς πολλάς λαμπάδας, τέτοιας λογῆς καί ὁ οἶκος τῆς ἰδικῆς σου ψυχῆς, ὅπου εἶναι τιμώτερος ἀπό τήν ἐκκλησίαν, πρέπει νά λάμπει ὀλος νοητῶς... Τό πλῆθος τῶν κανδηλιῶν ὅπου εἶναι ἀναμμένα σημαίνουν τοὺς φωτεινοὺς λογισμοὺς, ὅπου πρέπει νά λάμπουν εἰς ἐσέ, ὡσάν τὰ κανδήλια καί νά μή μείνη κανένας λογισμός σκοτεινός εἰς τήν οἰκίαν τῆς ψυχῆς σου, ἀλλά ὀλοι νά εἶναι ἀναμμένοι καί νά λάμπουν μέ τό φῶς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος”.

(Ἁγ. Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος, Τά εὑρισκόμενα, σ. 18)

Τό ἀναμμα τοῦ κεριοῦ ἔχει γίνει ἀναπόσπαστο μέρος τῆς εὐλαβείας μας. Τήν ἐκφράζει κατά τρόπο σχεδόν μοναδικό. Ἡ ὀρθή ὀμως χρήση του-ὀπως διαλαμβάνει ἡ σελ. 29-προφυλάσσει ἀπό ὑπερβολές, καταχρήσεις καί παρεκκλίσεις, πού ἀκυρώνουν κάθε εὐλαβῆ διάθεση. Καί μόλις εἶναι ἀνάγκη νά πούμε ὀτι τό ἀναμμα τοῦ κεριοῦ πρέπει νά συνοδεύεται ἀπό μιά ὑποδειγματική πνευματική ζωή, ὀπως τήν θέλει ὀ Θεός.

*“Μά και δῶ ἡ χαρά σάν πρῶτα
σβήστηκε σάν λευκαφρός.
Ἦταν φῶτα, χίλια φῶτα
μά δέν ἦτανε τό Φῶς...”*

Γ. Βερίτης

Μνήσθητι Κύριε

“... ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων σου...”

“... ὑπὲρ πάντων τῶν προαναπαυσασμένων πατέρων, καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε εὐσεβῶς κειμένων καὶ ἀπανταχοῦ, ὀρθοδόξων”.

Εἶναι φανερό ὅτι ὁ κάθε συμβολισμός πού ἀναφέραμε τελικά καταλήγει στό ὅτι ἀνάβοντας κεριό πρέπει νά θυμόμαστε ὅτι πρέπει νά ζοῦμε μέσα στό φῶς πού πήραμε μέ τήν βάπτισή μας. Γι' αὐτό τή βάπτισι τήν ὀνομάζουμε καί Φώτισμα καί γι' αὐτό στή διάρκεια τῆς βαπτίσεως κρατᾶμε ἀναμμένες λαμπάδες. Τό φῶς αὐτό εἶναι τό πῦρ τῆς Πεντηκοστῆς, τό φῶς τοῦ Ἁγ. Πνεύματος. Καί τό φῶς αὐτό ἀνανεώνεται μέσα μας κάθε φορά πού συμμετέχουμε στή Θ. Λειτουργία. Κάθε φορά πού κοινωνοῦμε καί προσευχόμεθα συνδουλιζοῦμε τή φωτιά πού καίει μέσα στή ψυχή μας. Γι' αὐτό στό τέλος κάθε Θ. Λειτουργίας ψάλλουμε: "Εἶδομεν τό φῶς τό ἀληθινόν, ἐλάβομεν Πνεῦμα ἐπουράνιον, εὗρομεν πίστιν ἀληθῆ ἀδιαίρετον Τριάδα προσκυνούντες". Οἱ ἅγιοι τῆς πίστεώς μας ἐπιζητοῦσαν συνεχῶς αὐτό τό φῶς, παραδεχόμενοι ὅτι εὗρισκοντο μέσα στό σκοτάδι τῆς ἀγνοίας καί ἁμαρτίας. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς συνεχῶς προσευχόταν στόν Κύριό μας λέγοντας: "Φώτισόν μου τό σκότος". Αὕτή ἡ κραυγή πρέπει νά γίνῃ καθημερινό ἐντύφημα ὅλων μας. Καί κάθε φοράν πού ἀνάβουμε κεριό ἄς θυμόμαστε πῶς το "φῶς τοῦ Χριστοῦ φαίνει πᾶσι". Ἄρκει νά θελήσουμε νά τό δοῦμε καί νά τό οἰκειωθοῦμε.

Μέ τό κεριό πού ἀνάβουμε, ἐκφράζουμε τήν πίστη μας στόν Τριαδικό Θεό, καί ζητοῦμε τήν ἐνίσχυσή Του γιά τόν καθημερινό μας πνευματικό ἀγῶνα, καθῶς καί γιά τήν ἐνίσχυση τῶν προσφιλῶν μας. Ἰδίως ὅταν κινδυνεύουμε ἢ ἔχουμε ἀνάγκη ἀπό ἰδιαίτερη βοήθεια. Πόσοι ἄνθρωποι πού βρίσκονται σέ ἀνάγκη δέν νοιώθουν ἀνακούφιση ὕστερα ἀπό τό ἀνάμμα τοῦ κεριοῦ μπροστά στήν ἰ. εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ ἢ τῆς Παναγίας καί μετά ἀπό μιᾶ θερμή προσευχή πού ἔκαναν μέ δάκρυα στά μάτια.

Ἄλλά καί γιά τούς κεκοιμημένους ἀδελφούς μας ἀνάβουμε κεριό, προσευχόμενοι ταυτόχρονα γιά τήν ἀνάπαυση τῆς ψυχῆς των. Ἡ παρηγοριά πού αἰσθανόμεθα κάθε φορά πού ἐπιτελοῦμε τοῦτο τό χρέος εἶναι ἀνείπωτη.

Προσοχή στους “έκσυγχρονισμούς”

Πολλές φορές ακούεται ως σύνθημα ο δήθεν έκσυγχρονισμός της Θ. λατρείας μας. Οί ρίπτοντες τό σύνθημα αυτό έννοούν τήν έκκοσμίκευση τής πύό αὐθεντικῆς ἐκκλησιαστικῆς πτυχῆς τής ζωῆς μας, καί κατ’ ἐπέκτασιν, τήν διάλυσή της. Ἡ παράδοσή μας ἔχει ανεπανάληπτη δύναμη καί κινεῖται δημιουργικά μέσα στόν λατρευτικό χωρόχρονο. Σήμερα πού τό Γένος μας αἰσθάνεται νά παραχμιάζει καί πού ἡ ἀνθρώπινη ποιότητα εἶναι ἐν διωγμῷ ἐνώ τό ἀνθρωπολογικό μας κύτταρο ἀποσυντίθεται, μᾶς χρειάζεται μία σωστή ὀρθόδοξος λατρεία. Μέσα στό ἅγιο κλῆμα της διασώζονται τά ὑπαρκτικά στοιχεῖα τής ταυτότητός μας καί ἀξιοποιεῖται ὁ ἀδαπάνητος πλοῦτος τής παράδοσῆς μας.

Τό λάδι καί τό κερί, ὅπως μᾶς ἔρχονται ἀπό τήν ἀρχαιότητα, συντηροῦν, ἐν τῷ μέτρῳ τής ἀναλογίας των, τήν γνησιότητα τής Θ. λατρείας στήν ὀρθόδοξη Ἐκκλησία μας καί ἀναίρουν τίς ἀνεπίκαιρες περί “έκσυγχρονισμοῦ” καινοφανεῖς θεωρίες, πού οὐσιαστικά λυμαίνονται τήν γνησιότητά της. Σήμερα ὁ κόσμος ἐπιστρέφει πρὸς τίς πηγές. Καί δέν εἶναι τώρα ἡ ὥρα νά τίς ἐγκαταλείψει ἡ Ἐκκλησία, πού ἐπί τόσους αἰῶνες παρέμεινε κοντά τους. Ἡ νεολαία εἰδικότερα διψᾷ γιά αὐθεντικότητα καί πιστότητα στήν ἀληθινή παράδοση, πού μέσα στήν Ἐκκλησία παύει νά εἶναι ἀπλός τύπος, καί μεταβάλλεται σέ ζωογόνα πνοή οὐσίας.

Προσφάτως ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος, μιλώντας πρὸς τοὺς Ἱεράρχας τής Διασπορᾶς (1-9-94) συνέστησε μέ πατρικό ἐνδιαφέρον τήν ἐπιστροφή στή λειτουργική παράδοση τής Ἐκκλησίας, τήν ἀπόρριψη τῶν νεωτερισμῶν καί τήν ἐφαρμογή τῶν γνησίων μορφῶν της. Συγκεκριμένα σέ ὅ,τι ἀφορᾷ στή χρήση καντηλιῶν καί κεριῶν, ὁ Παναγιώτατος ἔκκιε τήν ἀκόλουθη πρόταση:

“Κατάργησις, σὺν τῷ χρόνῳ, καὶ ὅπου τοῦτο ἐγγυρεῖ, τῶν ἠλεκτρικῶν καν-
δηλίων καὶ ἠλεκτρικῶν κηρίων, τοῦ διακοσμητικοῦ τούτου ψεύδους, τὸ ὅποιον
ἀλλοιώνει τὸ εὐχαριστιακὸν γεγονός εἰς θρησκευτικὸν “θέαμα”. Τὸ λάδι καὶ τὸ
κερί “προσφέρονται” καὶ αὐτὰ κατὰ τινὰ τρόπον ὡς βοηθητικὰ στοιχεῖα τῆς κατ’
ἐξοχὴν προσφορᾶς τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου ἐν τῇ Θεῷ Εὐχαριστίᾳ”.

Σύμφωνα μέ τούς λόγους αὐτούς τοῦ Πατριάρχου μας τὸ λάδι καὶ τὸ κερί
μετέχουν ὡς προσφορά στήν εὐχαριστιακὴ δόση, πού οἱ χριῶν ἀνθρώποι προ-
σφέρουμε στό Θεό κατὰ τήν διάρκειά τῆς θ. λατρείας. Δίπλα στό ψωμί καὶ στό
κρασί, τὸ κερί καὶ τὸ λάδι ἐξαγιάζονται καὶ αὐτά, καὶ μετέχουν τοῦ ἁγιασμοῦ
πού ἡ πλάση δέχεται ἀπό τόν Πλάστη.

“Κορυφαῖο ἐπίτευγμα στήν ὀρθόδοξη ἐκκλησιαστική λατρεία εἶναι ὅτι τά
πάντα κοινωνοῦνται μέ τή δυναμική τῆς εὐχαριστιακῆς προσφορᾶς καὶ τῆς
δοξολογικῆς πρόσληψης. Ὁχι μόνο τὸ ψωμί καὶ τὸ κρασί, ἀλλά καὶ τὸ κερί, τὸ
λάδι, τά χρώματα, τά σχήματα, τὸ λιβάνι, ὁ φωτισμός, ἡ ὕλη τῶν σκευῶν, οἱ
ἦχοι τῶν ἀσμάτων. Ὅταν κάτι ἀπό αὐτά αὐτονομηθῇ ἀπό τήν εὐχαριστιακή
κοινωνία καὶ ὑποταχθῇ σέ σκοπιμότητες ἀτομικοῦ ἐντυπωσιασμοῦ ἢ τέρφης,
τότε τὸ σύνολο τῶν τελουμένων ψευτίζει, υποδιβάλλεται σέ φτηνὸ θρησκευτικὸ
“ὄπιο” γιά καταναλωτές μαζανθρώπους”.

(Χρ. Γιανναράς στήν “Καθημερινή” 4-5-1994’)

Γιά τήν ἐνίσχυση τῆς ἐνορίας

Ἡ προμήθεια τοῦ κεριοῦ ἀπό τό παγκάρι τοῦ ναοῦ ἐξασφαλίζει σ' αὐτόν ἓνα μικρό κέρδος, πού καλύπτει βασικά τίς ἀνάγκες λειτουργίας του (π.χ. μισθοί ἱεροψαλτῶν καί νεωκόρων, ΔΕΗ, ΟΤΕ, κ.λπ.). Συνήθως τό κεριό δέν ἔχει τιμή. Καθένας δίνει κάτι περισσότερο, ἀπό τήν πραγματική του ἀξία, συνεισφέροντας ἔτσι στήν ἀντιμετώπιση τῶν μηνιαίων δαπανῶν τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐνορίας του. Ὑπάρχουν κεριά διαφόρων μεγεθῶν. Τά πολύ μεγάλα πού φθάνουν τό μπόι τοῦ ἀνθρώπου χρησιμοποιοῦνται συνήθως γιά τήν ἐκπλήρωση ταμάτων, δηλ. ταξιμάτων πού ἔγιναν σέ δύσκολες ὥρες. Καί τά κεριά αὐτά καλόν εἶναι νά προμηθεύονται οἱ χριστιανοί μας ἀπό τήν ἐκκλησία τους, ὥστε νά συμβάλλουν καί μέ τόν τρόπο αὐτό στήν ἄρση τῶν βαρῶν λειτουργίας τοῦ ναοῦ.

Κεριά εἶναι χρήσιμο νά ἔχουμε καί στό σπίτι μας. Μποροῦμε νά τά ἀνάβουμε ὅταν προσευχόμαστε ἢ ὅταν καλοῦμε τόν ἱερέα νά μᾶς κάνει Ἄγιασμό ἢ Εὐχέλαιο.

Μερικές πρακτικές οδηγίες

1. Μπαίνοντας στον ι. ναό, βγάζουμε τά χέρια από τήν τσέπη, αφαιρούμε οί άνδρες τυχόν καπέλλο πού φοράμε, κάνουμε τό Σταυρό μας μέ εὐλάβεια καί προσοχή καί κατευθυνόμεθα στό παγκάρι όπου παίρνουμε κεριά.

2. Ρίπτομε στή σχισμή τοῦ παγκαρίου ὅ,τι προαιρούμεθα γιά τήν ἀξία τοῦ κεριοῦ. Προτιμότερο εἶναι νά μή ζητοῦμε “ρέστα” διότι προξενοῦμε ἀταξία. Ἀπό ἐνωρίτερα ἔχουμε κανονίσει τί θά ρίξουμε στό παγκάρι.

3. Παίρνουμε 1 ἢ περισσότερα κεριά καί κατευθυνόμεθα στό μανουάλι, πού συνήθως βρίσκεται στό δεξιό μέρος μετά τό παγκάρι. Ἐάν ὑπάρχουν ἄλλα ἀναμμένα κεριά, παίρνουμε φωτιά ἀπό αὐτά καί ανάβουμε καί τό δικό μας. Τό τοποθετοῦμε εἴτε στήν ἄμμο, εἴτε στήν ὑποδοχή πού ὑπάρχει.

Καλόν εἶναι νά ανάβουμε χωριστά κεριά γιά τούς ζῶντες καί τούς κεκοιμημένους προσφιλῆς μας.

4. Ανάβοντας τό κερί μας προσευχόμεθα από μέσα μας γιά μᾶς καί τούς δικούς μας.

5. Ἄν θέλουμε νά ανάψουμε περισσότερα κεριά τό κάνουμε εἴτε στό ἴδιο μανουάλι, εἴτε στό ἀπέναντι ἀριστερά ὑπάρχον, πάντοτε ὅμως μέ μεγάλη προσοχή καί σιωπή, χωρίς νά δημιουργοῦμε θόρυβο ἢ νά συνομιλοῦμε. Καλόν εἶναι νά ἀποφεύγουμε τό ἀνάμμα κεριῶν καί σέ ἄλλα μανουάλια πού εὐρίσκονται μπροστά στό τέμπλο ἢ σέ προσκνητάρια στό μέσον τοῦ ναοῦ, ἂν τελεῖται ἰ. Ἀκολουθία, διότι ὑπάρχει κίνδυνος νά διαταράξουμε τήν τάξη.

6. Μετά το ἀνάμμα τοῦ κεριοῦ μας προσκυνοῦμε τήν ἰ. εἰκόνα κάνοντας τό Σταυρό μας μέ εὐλάβεια καί προσευχόμενοι μυστικῶς γιά λίγο.

7. Κατόπιν μέ ἤσυχία κατευθυνόμεθα στή θέση μας, ὅπου καί παραμένουμε χωρίς μετακινήσεις.

Οἱ ὁδηγίες αὐτές ἀποβλέπουν στό νά μᾶς προστατεύσουν ἀπό ἀπροσεξίες καί ἐξωτερικές τυπικότητες πού δέν μᾶς ὠφελοῦν, ἐνῶ προξενοῦν ἀταξία στήν ἐκκλησία. Ἐπαναλαμβάνουμε: τό ἀνάμμα τοῦ κεριοῦ πρέπει νά συνοδεύεται καί ἀπό μία ἀγωνιστική χριστιανική ζωή. Μόνο τό ἀνάμμα τοῦ κεριοῦ, χωρίς τήν ἀπαραίτητη συνέχεια, δέν ὠφελεῖ. Ἀντίθετα ἐκτρέφει τήν ψευδαἰσθηση ὅτι ἔχομε ἐπιτελέσει τό καθήκον μας εἰς τό ἀκέραιον, ἐνῶ ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἀπέχομε πολύ ἀπό ἕνα τέτοιο σημεῖο.

Εἶναι σημαντικό νά γνωρίζομε ὅτι ὁ, τιδήποτε κάμνομε μέσα στήν ἐκκλησία ὑπηρετεῖ τήν μεγάλη υπόθεση τῆς σωτηρίας μας. Τίποτε δέν γίνεται ἄσκοπα. Ὅλα ἔχουν τόν συμβολισμόν τους καί τήν θέσιν τους. Γνωρίζοντας γιά τό καθένα ὁ, τι πρέπει, ἐπιτελοῦμε μέ συνειδητότητα τά θρησκευτικά μας χρέη καί ἀντλοῦμε τίς πνευματικές ὠφέλειες πού ἀπορρέουν ἀπό τήν χάρι τοῦ Θεοῦ.

Ἀνάβοντας ἕνα κερί, κάνουμε ἕνα εἶδος ὁμολογίας καί προσευχῆς: ὁμολογοῦμε πίστη στόν Πατέρα, τόν Υἱόν καί τό Ἅγ. Πνεῦμα καί ἀναπέμπομε πρός τήν Ἅγ. Τριάδα τήν ὠδήν τῆς εὐλαβείας μας. Ἀνάβομε κερί καί στήν Παναγία καί τούς ἀγίους μας. Ὁμολογοῦμε καί αὐτῶν τήν ἀγιότητα καί τήν παρρησίαν πού ἔχουν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καί ζητοῦμε τίς πρεσβεῖες των, ὅπως ἔχομε διδαχθῆ ἀπό τήν Ἐκκλησίαν μας.

“Πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω”.

Ὁ, τι κάνουμε στὴν ἐκκλησία πρέπει νὰ γίνεται σύμφωνα μὲ τὸν σκοπὸ πού ὑπηρετεῖ, καὶ μὲ τάξι καὶ εὐπρέπεια. Οὔτε σπρωξίματα, οὔτε φωνές καὶ διαμαρτυρίες, οὔτε ἀνησυχία καὶ θόρυβος δικαιολογούνται κατὰ τὸ ἀνάμμα τοῦ κεριοῦ μας στὸ μανουάλι τῆς ἐνορίας μας. Καὶ ὅταν ἀκόμη πανηγυρίζει ὁ ναὸς μας καὶ ὑπάρχει κοσμοσυρροή, ἐπιβάλλεται νὰ τηρεῖται ἡ τάξις.

Κάθε φορά πού ανάβεις τὸ κερὶ σου, σκέψου στοχαστικά : Αὐτὴ τὴν ὥρα κάνω μία πράξη ὁμολογίας πίστεως καὶ συμβολικῆς εὐλαβείας. Ἀξίωσέ με, Κύριέ μου, νὰ ἀναδειχθῶ ἄξιος τοῦ προνομίου νὰ εἶμαι χριστιανὸς ὀρθόδοξος, νὰ τιμῆσω τὴν κλήση μου καὶ νὰ δοξάσω, μὲ τὴ ζωὴ μου, τὸ ὄνομά Σου.

Ἄξιόνέ με, Κύριε,
ἀντί νά καθαρίεσαι
τό σκοτάδι,
ν' ανάδω ἕνα κερί.